

[Edvard Sørensen.]

ringen og dermed Statsministeren. Det kunde aldrig falde os ind at ville bestemme, hvordan *de Radikale* skal tale og handle, og vi maa forlange den samme Ret for os, som vi vil give andre.

Hvis Regeringen fældes, da overlader vi trygt Afgørelsen af dette Stridsspørgsmaal mellem *de Radikale* og os til Vælgerne.

Hvad er det nu, man særlig angriber Venstre for? Ja, det er for det første, at Statsministeren er illoyal over for de Partier, der sammen med os har tiltraadt 19. Oktober-Noten, ved at tale om og dermed virke for, at der kunde blive Flertal i den danske Befolkning for vore Synspunkter. For det andet: at Statsministeren — og dermed ogsaa Partiet — ved sin Agitation har brudt givne Løfter og Forudsætninger ved de Debatter, der har været, og de Dagsordener, der er vedtaget. For det tredje: at det, man kalder to Slags Udenrigspolitik over for Stormagterne, vil svække Arbejdet for Sydslesvigernes Sag, som den er kommet til Udtryk i 19. Oktober-Noten.

Jeg vil gerne fremsætte mit Syn paa dette og ogsaa gøre nogle Bemærkninger om, hvordan andres Taler og Virkemaade vil virke over for Stormagterne med Henblik paa Gennemførelsen af Indholdet af 19. Oktober-Noten.

Som gældende for alle de Angreb, der rettes mod Statsministeren, vil jeg fastslaa som en Kendsgerning, at disse Angreb ikke med Rette kan rejses mod en enkelt Person, men at de maa rettes mod Regeringen, Partiet og Landsorganisationen. Det er den Linie, som er stukket ud derfra, der er fulgt. Det er ikke — som det er paastaet — en ny Politik, Venstre har indledet. Nej, vi har fulgt den samme Linie fra 1945 til i Dag. Der er sikkert ingen, der vil paastaa — og sker det, er det i alt Fald Usandhed — at Venstres Regering, og deri indbefattet Statsministeren, over for Udlandet er gaaet et Skridt videre, end 19. Oktober-Noten giver Udtryk for. Jeg ved, at Statsministeren paa dette Omraade har været uhyre forsigtig, idet han, for at være fuldt loyal over for de Partier, der har tiltraadt Noten, ikke har tilladt at gaa saa vidt i Fortolkningen, som flere inden for mit Parti vilde have fundet fuldt forsvarligt. Men eet er, hvad der maa være vort Standpunkt udadtil, noget andet er, hvad vi ønsker at samle Flertal for i den danske Befolkning, og her har der ikke været nogen Tvivl om, hvad der har været Venstres Maal. Venstre har aldrig lagt Skjul paa, at vor Opfattelse af Udtalelsen i Ministeriets Buhls Programerklæring af 9. Maj, hvor der

blev udtalt, at „Regeringen, som staar paa den nationale Selvbestemmelsesrets Grund, er af den Opfattelse, at Danmarks Grænse ligger fast“, er den, at hvis man staar paa den nationale Selvbestemmelsesrets Grund, maa det betyde, at Grænsen ikke under *alle* Forhold kan ligge fast. Der kan ske et saadant varigt Sindelagsskifte, at Spørgsmaalet om en Grænseflytning bliver aktuelt.

For at klare Venstres Stilling til dette Spørgsmaal vil jeg gerne bruge en Del Citater.

Paa Venstres Landsmøde, den 20. September 1945, blev der fremsat en Udtalelse, hvori der bl. a. staar:

„Danmarks Statsgrænse maa hvile paa Respekten for den folkelige og nationale Selvbestemmelsesret. Sydslesvigs Befolkning bør efter et Aaremaal sikres Ret til at skabe en Grænse efter eget Ønske og i Overensstemmelse med nordisk Retsopfattelse. Der maa gives Sikkerhed for, at vore Landsmænd Syd for Grænsen kan leve deres Liv uden Tryk af fremmed Aag.“

De samme Synspunkter blev trukket op i det Valgopraab, der udsendtes af Venstres Rigsdagsgruppe den 6. Oktober 1945. Det paagældende Afsnit havde følgende Ordlyd:

„Ved den forestaaende Nyordning af de europæiske Statsproblemer bør der søges opnaaet Tilsagn om, at Sydslesvigs Befolkning under lagttagelse af den folkelige Selvbestemmelsesrets Grundsætninger til sin Tid faar Lejlighed til frit at træffe Afgørelse om Ordningen af sit fremtidige Statstilhørsforhold.“

De samme Ord gaar igen i Regeringens første Programerklæring, idet det der hedder:

„Ministeriet vedkender sig fuldt og helt den nationale Selvbestemmelsesret, som fortsat maa være Grundlaget for Rigets Grænse mod Syd.“

Regeringen har jo siden sin Tiltræden arbejdet for Gennemførelse af en Sydslesvigpolitik efter disse Linier — det er der sikkert ingen her i denne Sal eller uden for den, der vil bestride. Under den første Finanslovdebat, den 4. December 1945, udtalte Statsministeren:

„Den stærke Fremhæven af, at Grænsen ligger fast, er altsaa efter min Mening ikke blot urigtig, den er ogsaa skadelig, baade udadtil og indadtil.“

Og videre siger Statsministeren:

„Jeg stiller mig — og det samme gør, som allerede gentagne Gange nævnt, Regeringen — paa den nationale Selvbestemmelsesrets Grund. Det vil sige, for at tage et Eksempel: hvis Sydslesvig eller en Del deraf efter et Aaremaal, naar Forholdene